

УПРАВЛІНСЬКЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

©Верба В.А., Кизенко О.О.2015

Історія становлення і зростання розвинених країн переконливо демонструє тісний зв'язок між рівнем розвитку економіки країни та розвиненістю її наукового й інноваційно-промислового потенціалу. Вибір Україною європейського вектору розвитку зумовлює активізацію роботи інфраструктурних інституцій, до яких відноситься управлінське консультування. Новий імпульс розвитку управлінського консалтингу в Україні пов'язаний з його природою, яка полягає у створенні, трансфері та імплементації нових управлінських знань, технологій, найкращої практики в підприємницькі організації, суспільні та державні установи. Сучасне управлінське консультування необхідно розглядати як провідний інфраструктурний інститут економіки, де створюється інтелектуальні продукти, що сприяють якісному поліпшенню діяльності соціально-економічних суб'єктів на мікро- і макрорівні.

Сьогодні визначальна роль управлінського консультування характеризується суттєвим впливом консультантів на формування найважливіших питань стратегічного характеру як на рівні підприємств і корпорацій, так і державних органів управління, виступаючи каталізатором управлінських нововведень. Затребуваність консультантів з управління як експертів з інноваційного розвитку організацій може характеризуватися рівнем доходів цієї сфери діяльності. За даними FEACO (*European Federation of Management Consultancies Associations*) обсяг європейського ринку консалтингових послуг сягнув 97,7 млрд. євро, що складає 0,75% від ВВП європейських країн. 52% доходів європейських консалтингових компаній були отримані за надання послуг з бізнес-консультування [1].

Практика розвитку управлінського консультування демонструє нам багатовекторність впливу на діяльність підприємств, організацій та урядові установи. Зокрема, консалтингові компанії й окремі консультанти: а) активно сприяють створенню інформаційного глобального простору сучасних управлінських знань, актуальних методів, інноваційних управлінських технологій та інструментів з метою підвищення ефективності функціонування та забезпечення розвитку економічних систем; б) здійснюють навчання персоналу клієнтських організацій новим управлінським технологіям, сприяють підвищенню рівня управлінської культури, генеруванню нових знань у процесі спільної роботи із персоналом клієнтської організації з метою формування функціональних і стратегічних компетенцій.

Проте, рівень залучення консультантів з управління на вітчизняних підприємствах надзвичайно низький. Причин такого стану чимало – від відсутності культури роботи з консультантами, інформації про їх діяльність і умови співпраці, високих цін, до відсутності розуміння цінності консалтингових послуг з боку підприємств.

Становлення інноваційної інфраструктури неможливо без *інституційного розвитку управлінського консультування*, яке здатне забезпечити інтеграцію України в інфраструктуру світового економічного простору та набуття статусу невіддільної складової інформаційного суспільства європейського співтовариства.

Інституціоналізація управлінського консультування має відбуватися в трьох напрямках: легітимізації, професіоналізації та стандартизації. *Легітимізація* сфери управлінського консультування має відбуватися не лише в формальному сенсі, як правового визнання та нормативного регулювання цієї сфери діяльності, але й в контексті суспільного визнання цінності консультаційної діяльності, підтвердженням значущості управлінського консультування і формування авторитету як чинника інноваційного розвитку суспільства. Відтак, визнання управлінського консультування як інституту експертної влади при обґрунтуванні рішень на рівні державного і корпоративного управління стає за умов інтеграції у європейську управлінську культуру надзвичайно актуальним.

Професіоналізація, як організаційно-правове виокремлення діяльності, пов'язане з наданням консалтингових послуг у сфері управління, вимагає формування професійної бази спеціальних знань консультантів з управління, поведінкових принципів та етики їх професійної діяльності, активізацію роботи професійних спільнот, розвиток методології консультування та підвищення управлінської

культури менеджменту вітчизняних підприємств.

Процеси інтернаціоналізації управлінського консалтингу за умов глобалізації світової економіки потребують регламентування сфери професійних знань і компетенцій консультантів з управління, якості їх послуг та продуктів, процесів та процедур консалтингового процесу, результатів консультування. Формування стандартів для сфери управлінського консультування має привести до: а) створення еталонних принципів діяльності членів професійної спільноти; б) подолання бар'єра закритості і непрозорості консалтингового процесу; в) зниження ризиків консультування, транспарентності у взаємовідносинах «консультант—клієнт»; г) підвищення рівня його професіоналізації; д) зростання якості консультування; е) інформаційної відкритості до кращих практик менеджмент-консалтингу; ж) розширення доступу національних консалтингових компаній до таких сегментів ринку як консультування державного сектору, виконання міжнародних проєктів. [2, с.201]. *Стандартизація управлінського консультування* має забезпечити формування професійного нормативно-правового середовища роботи консультантів в Україні, уніфікацію умов консалтингової діяльності всіх учасників ринку управлінського консультування та сприятиме зростанню професіоналізму українських консультантів.

Серед чинників, що набувають сьогодні надзвичайної впливовості на інноваційний розвиток України, відзначимо активну участь консалтингових компаній у впровадженні нових принципів організації державного управління, застосуванні нових технологій обґрунтування урядових управлінських рішень, забезпеченні його новими інформаційними продуктами, що підвищують продуктивність державного сектору економіки та стимулюють його розвиток.

1. *Survey of the European Management Consultancy Market 2011/2012 [Electronic resource]. — Mode of access: feaco.org/sites/default/files/sitepagefiles/Feaco%20Survey%202011-2012.pdf*

2. *Верба В.А. Управлінське консультування: концепція, організація, розвиток: монографія/ В.А.Верба; М-во освіти і науки України, ДВНЗ “Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана”. — К.: КНЕУ, 2011—327с.*